

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز
دانشکده بهداشت و تغذیه

طرح درس: اصول خدمات بهداشتی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری	کد درس: ۲۷	پیشنیاز: ندارد
گروه هدف: دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد رشته علوم بهداشتی در تغذیه		
نام اساتید: دکتر عبدالرضا شقاقی (جلسات ۸-۱)، دکتر حسین مطلبی (جلسات ۱۷-۱۰)		
شماره تماس دانشکده/گروه: ۰۴۱۱-۳۳۵۷۵۸۰		
نیمسال تحصیلی: اول	سال تحصیلی: ۸۹-۹۰	تعداد جلسات آموزشی: ۱۷
تاریخ تشکیل جلسات آموزشی: روزهای سه شنبه هر هفته از تاریخ ۸۹/۰۶/۳۰ لغایت ۸۹/۱۰/۲۱		
ساعت تشکیل جلسات آموزشی: ۱۲- ۱۰	محل تشکیل کلاس: اتاق کنفرانس گروه علوم و صنایع غذایی	

اهداف آموزشی: پس از پایان درس دانشجویان قادر خواهند بود:

- ۱- تعریف جامعی از سلامت بر اساس تعاریف مختلف موجود ارائه نمایند.
- ۲- طیف سلامت و بیماری را بر اساس تمام عوامل اثر گذار توضیح دهند.
- ۳- تفاوت دیدگاه پزشکی و بهداشتی را نسبت به مفهوم سلامت تبیین نمایند.
- ۴- سطوح پیشگیری را بر اساس اهداف و اقدامات هر سطح توضیح دهند.
- ۵- دیدگاههای مختلف مربوط به ارائه خدمات سلامت را توضیح دهند.
- ۶- عوامل موثر در ایجاد نابرابری در برخورداری از خدمات سلامت در جوامع مختلف را بیان کنند.
- ۷- مفهوم برابری عمودی و افقی را در برخورداری از خدمات سلامت توضیح دهند.
- ۸- سازمانهای بین المللی ارائه خدمات بهداشتی را براساس شرح وظایف و محدوده جغرافیایی فعالیت طبقه بندی نمایند.
- ۹- ساختار ارائه خدمات بهداشتی - درمانی کشور را توضیح دهند.
- ۱۰- طرح بهداشت برای همه تا سال ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰ را بر اساس شاخصهای مصوب ارزشیابی این طرح توضیح دهند.
- ۱۱- شاخصهای مهم بهداشتی را تفسیر نمایند.
- ۱۲- اجزاء خدمات بهداشت خانواده را توضیح دهند.
- ۱۳- اجزاء خدمات بهداشت محیط را توضیح دهند.
- ۱۴- اجزاء خدمات بهداشت حرفه ای را توضیح دهند.
- ۱۵- برنامه های ملی و بین المللی کنترل بیماریهای واگیر و غیر واگیر را بر اساس اهداف هر برنامه توضیح دهند.

شيوه تدريس و رسانه آموزشي	حيطه هدف	اهداف اختصاصي در پايان اين جلسه، با توجه به مطالب ارائه شده، از دانشجو انتظار مي رود:	اهداف كلي آشنائي دانشجويان با:	جلسه
سخنراني - استاد - بسته آموزشي چند رسانه اي	شناختي عاطفي	۱- مفهوم سلامت را از ديدگاههاي مختلف تعريف نمايد. ۲- عوامل اثر گذار بر سلامت را توضيح دهد. ۳- ابعاد اثر گذار بر شاخصهاي سلامت را در جامعه تبیین نماید.	مفهوم سلامت و بيماري: تعريف اوليه و عوامل اثر گذار	۱
سخنراني - استاد - بسته آموزشي چند رسانه اي	شناختي عاطفي	۱- طيف سلامت و بيماري را ترسيم کند. ۲- تفاوت ديدگاه بهداشتي و پزشكي نسبت به مفهوم سلامت را با هم مقايسه کند.	مفهوم سلامت و بيماري	۲
سخنراني - استاد - بسته آموزشي چند رسانه اي	شناختي عاطفي	۱- سطوح مختلف پيشگيري را نام ببرد. ۲- اهداف مربوط به اقدامات هر يك از سطوح پيشگيري را توضيح دهد. ۳- اقدامات بهداشتي مربوط به سطح پيشگيري مقدماتي را تشخيص دهد. ۴- اقدامات بهداشتي مربوط به سطح پيشگيري اول را تشخيص دهد. ۵- اقدامات بهداشتي مربوط به سطح پيشگيري دوم را تشخيص دهد. ۶- اقدامات بهداشتي مربوط به سطح پيشگيري سوم را تشخيص دهد.	سطوح پيشگيري از بيماريها: اهداف و اجزاء	۳
سخنراني - استاد - بسته آموزشي چند رسانه اي	شناختي عاطفي	۱- منظور از راهكار كنترل بيماري را توضيح دهد. ۲- مفهوم حذف در مبارزه با بيماريهاي واگير را توضيح دهد. ۳- مفهوم ريشه كني در مبارزه با بيماريهاي واگير را توضيح دهد. ۴- پيش شرطهاي استفاده از راهكارهاي مبارزه با بيماريها را توضيح دهد.	راهكارهاي پيشگيري از بيماريها	۴
سخنراني - استاد - بسته آموزشي چند رسانه اي	شناختي عاطفي	۱- رويكردهاي مختلف در مورد ارائه خدمات سلامت را تشریح نماید. ۲- کاربرد هر يك از رويكردهاي ارائه خدمات سلامت را در جوامع مختلف تشخيص دهد.	رويكردهاي مختلف ارائه خدمات سلامت	۵
سخنراني - استاد - بسته آموزشي چند رسانه اي	شناختي عاطفي	۱- مفهوم عدالت در نظام ارائه خدمات سلامت را توضيح دهد. ۲- انواع رويكردها نسبت به مفهوم عدالت را توضيح دهد. ۳- عدالت و چالشهاي اخلاقي در نظامهاي سلامت را توضيح دهد.	عدالت در ارائه خدمات سلامت	۶
سخنراني - استاد - بسته آموزشي چند رسانه اي	شناختي عاطفي	۱- مهمترين حقوق انساني دريافت كنندگان خدمات سلامت را توضيح دهد. ۲- شايعترين موارد نقض حقوق انساني در نظامهاي ارائه خدمات سلامت را بيان کند.	حقوق انساني در نظامهاي ارائه خدمات سلامت	۷
سخنراني - استاد - بسته آموزشي چند رسانه اي	شناختي عاطفي	۱- سازمانهاي بين المللي مرتبط با سازمان ملل متحد در حوزه خدمات سلامت را نام ببرد. ۲- شرح وظايف هر يك از سازمانهاي بين المللي مرتبط با سازمان ملل متحد در حوزه خدمات سلامت را به اختصار توضيح دهد. ۳- سازمانهاي بين المللي مستقل در حوزه خدمات سلامت را نام ببرد. ۴- شرح وظايف هر يك از سازمانهاي بين المللي مستقل در حوزه خدمات سلامت را به اختصار توضيح دهد.	سازمانهاي بين المللي ارائه دهنده خدمات بهداشتي	۸
امتحان ميان ترم				۹
سخنراني ، بحث گروهي با استفاده از اسلايد و اينترنت	شناختي عاطفي	۱- تاريخچه و ساختار موجود نظام ارائه خدمات بهداشتي - درماني کشور را توضيح دهد، ۲- تاريخچه مراقبتهاي بهداشتي اوليه را بداند، ۳- اصول مراقبتهاي بهداشتي اوليه را نام ببرد.	ساختار نظام ارائه خدمات بهداشتي - درماني کشور	۱۰
سخنراني ، بحث گروهي با استفاده از اسلايد و اينترنت	شناختي عاطفي	۱- تاريخچه بهداشت براي همه را تشریح نماید، ۲- شاخصهاي ارزشيابي بهداشت براي همه را نام ببرد.	طرح بهداشت براي همه تا سال ۲۰۱۰	۱۱

سخنرانی، بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت	شناختی عاطفی	۱- شاخصهای مرتبط با تغذیه را در سیستم سلامت نام ببرد، ۲- شاخصهای مرتبط با سلامتی و تغذیه را تجزیه و تحلیل نماید.	۱۲	شاخصهای مهم بهداشتی
سخنرانی، بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت	شناختی عاطفی	۱- اهداف خدمات بهداشت خانواده را در ایران بداند، ۲- اجزاء خدمات بهداشت خانواده را در ایران نام ببرد، ۳- دشواریهای تغذیه ای مربوط به بهداشت مادر و کودک را تبیین نماید.	۱۳	خدمات بهداشت خانواده
سخنرانی، بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت	شناختی عاطفی	۱- اهداف خدمات بهداشت محیط را در ایران بداند، ۲- اجزاء خدمات بهداشت محیط را در ایران بداند، ۳- استانداردهای بهسازی را در محیطهای آسپزخانه مراکز بهداشتی درمانی بداند.	۱۴	خدمات بهداشت محیط
سخنرانی، بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت	شناختی عاطفی	۱- اهداف و اجزاء خدمات بهداشت حرفه ای را در ایران بداند، ۲- مخاطرات حرفه ای کارکنان بهداشتی درمانی را توضیح دهد.	۱۵	خدمات بهداشت حرفه ای
سخنرانی، بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت	شناختی عاطفی	۱- برنامه های ملی و بین المللی کنترل بیماریهای واگیر را بداند؛ ۲- برنامه های ملی و بین المللی کنترل بیماریهای غیر واگیر را بداند.	۱۶	برنامه های ملی و بین المللی کنترل بیماریهای واگیر و غیر واگیر
سخنرانی، بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت	شناختی عاطفی	۱- اهمیت نیازسنجی را در برنامه های سلامت بداند، ۲- مفهوم تحلیل شکاف یا فاصله را توضیح دهد، ۳- روشهای رایج نیازسنجی را در برنامه های سلامت بداند.	۱۷	ارزیابی نیازهای بهداشتی جامعه
امتحان پایان ترم				

شیوه ارزیابی دانشجویان:

ارزیابی نهایی یادگیری در دانشجویان بر اساس معیارهای زیر صورت خواهد گرفت:

- ۱- نحوه پاسخگویی به سوالات امتحان میان ترم و پایان ترم که به شکل سوالات چهار گزینه ای طراحی خواهند شد.
- ۲- کیفیت فعالیتهای کلاسی که بر اساس نحوه جمع آوری مطالب علمی و تسلط در ارائه آنها بصورت سخنرانی تعیین می شود.
- ۳- علاقه به شرکت در بحثهای گروهی، حضور منظم در جلسات آموزشی، اشتیاق به مشارکت در طرح پرسش و پاسخگویی به سوالات و نیز علاقه به یادگیری مفاهیم جدید و آموزش آنها به سایر فراگیران که با تشخیص اساتید امتیاز هر دانشجو در مقایسه با سایر دانشجویان مشخص خواهد شد.

منابع اصلی درس:

- ۱- حاتمی، ح؛ سید نوزادی، م؛ مجلسی، ف؛ افتخار اردبیلی، ح؛ رضوی، س، م؛ پریزاده، س، م. ج. بهداشت عمومی. انتشارات ارجمند، تهران، ۱۳۸۳.
 - ۲- پارک، ک؛ درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی. ترجمه خسرو زمانی. ایلیا، تهران، ۱۳۸۲.
 - ۳- صادقی حسن آبادی، ع. کلیات بهداشت عمومی. دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۷۵.
- علاوه بر منابع فوق سرفصل مطالب درسی ارائه شده در جلسات آموزشی بر اساس آخرین یافته های علمی و منابع دیگری که توسط اساتید ارائه دهنده درس معرفی می شوند جزو منابع اصلی درس در نظر گرفته خواهند شد.